

OŚRODEK DOKUMENTACJI ZABYTEKÓW w WARSZAWIE

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z

Nr 5865
ŚLĄSKIE

1. Obiekt

493/1

Zakłady Cynkowe „Silesia” - WALCOWNIA CYNKU OBECNIE WALCOWNIA I
/ 1 /

2. Czas powstania

1858 r, 1884 r,
1896r, 1. 20-te XX
W

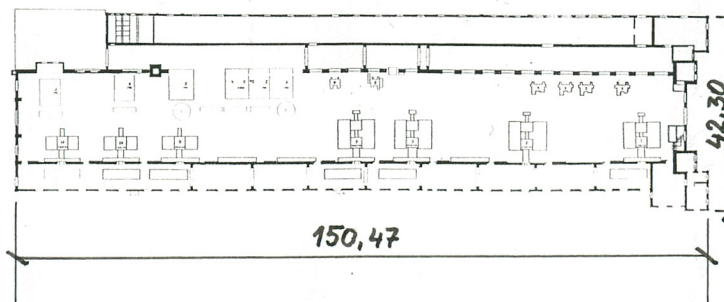
Miejscowość

ŚWIĘTOCHŁOWICE
LIPINY

Widok od pn-zach.

Hala walcowni i
maszynowni

Rzut w przyziemiu.

Skala 1:1600

4. Adres

Świętochłowice
ul. Chorzowska 109
nr hipoteczny KW [redacted]
działka 252/4 ; 535/6

5. Przynależność administracyjna

województwo katowickie
miasto Świętochłowice *pow. miejski*

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Chropaczów, Lipine,
Lipiny

7. Przynależność administracyjna przed 1 VI 1975

województwo katowickie
miasto Świętochłowice

8. Właściciel i jego adres

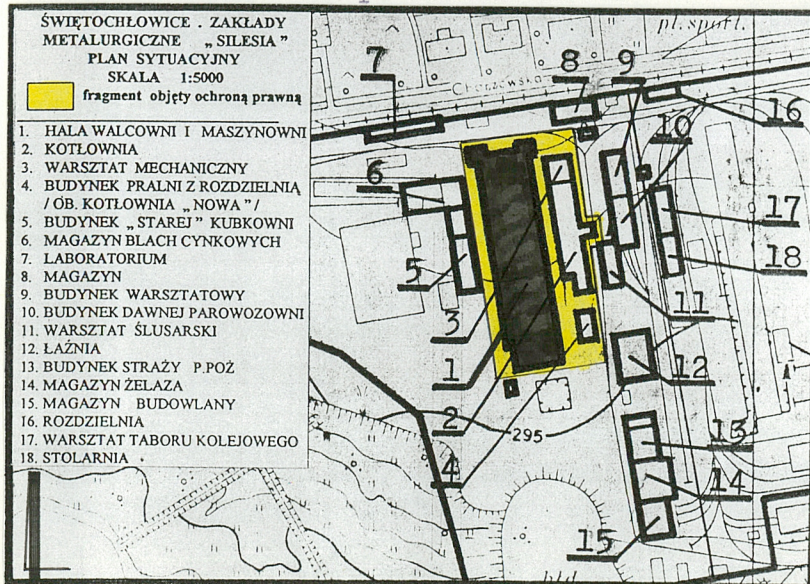
Zakłady Metalurgiczne
„Silesia” S.A, Grupa
Impexmetal S.A
Katowice
Aleja W.Korfantego 141

9. Użytkownik i jego adres

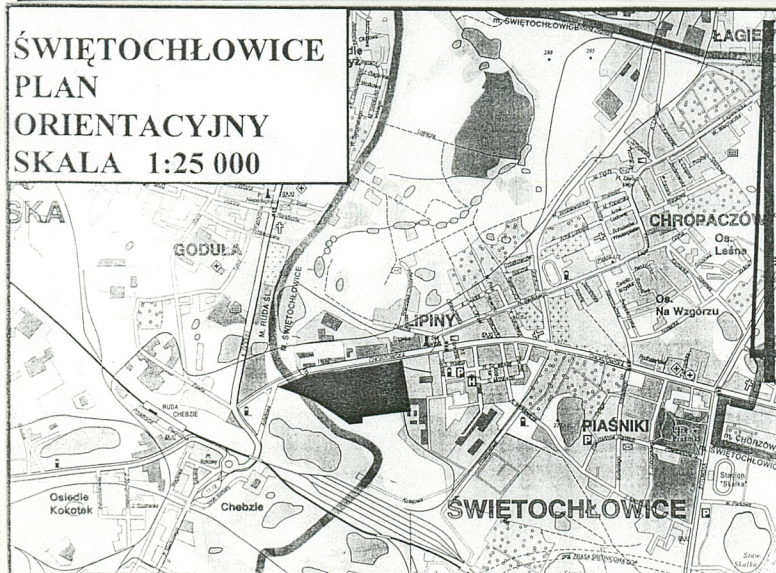
Zakłady Metalurgiczne
„Silesia” Świętochłowice
ul. Chorzowska 109

10. Rejestr zabytków

Nr 1355 data 23 XII
1987 r

ŚWIĘTOCHŁOWICE
PLAN
ORIENTACYJNY
SKALA 1:25 000

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Walcownia Zakładów Cynkowych „Silesia” powstała w latach 1858-1859. Decyzję o budowie podjęto w początkowym okresie istnienia Spółki Schlesische A.G für Bergbau und Zinkhüttenbetrieb dążąc do maksymalnego skoncentrowania produkcji i jej zmonopolizowania w skali Śląska. Walcownia uznawana była za największą w Europie. Umożliwiała przetworzenie cynku hutniczego na blachę. Składała się z głównej hali produkcyjnej o dwuwieżowej fasadzie, kotłowni z dwoma kominami /1859r/, tartaku z bednarnią - dla produkcji opakowań, magazynu blachy cynkowej /1862r/ oraz łaźni /1869r/. Rozwojowi spółki towarzyszyło powiększenie zaplecza produkcyjnego o kolejne tego typu zakłady. Były jednak znacznie mniejsze. funkcjonowały w Oławie /Ohlau 1866r/, Jedlicach /Jedlitz 1868r/, /Kalk 1877 r/ oraz Bieli /1902 r/. W 1860 r w zakładach spółki wytworzono 4916 t blachy cynkowej. W następnych okresach wielkość produkcji kształtowała się na poziomie 16 478 t /1880 r/, 26 064 t /1890 r/ oraz 31 285 t /1900 r/. W latach dobrej koniunktury walcownie pracowały w ruchu ciągłym. O możliwościach walcowni decydowały linie walcarek. W Lipinach bezpośrednio po rozpoczęciu produkcji na wyposażeniu pozostawały cztery walcarki. Kolejne uruchomiono w latach późniejszych - jak można sądzić sukcesywnie do 1902 r. W 1875 r w walcowni odnotowanych zostało 13 walcarek - 5 pojedynczych i 4 podwójne. Wraz z rozwojem głównej części produkcyjnej walcowni powiększano kompleks obiektów towarzyszących. Rozbudowie podlegała dobudowana partia zach. oraz zaplecze dozoru technicznego. Efektowny frontowy obiekt biurowy powstał w 1884r przy wieży pn - wsch. W dniu 31.12.1892 r zatwierdzony został projekt zmian z podłączeniem do ruchu nowych maszyn parowych. Część sprowadzono z Wilhelmshütte w Eulau /Szprotawa/.

c.d na wkładce

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje. Wnętrze wyposażenie instalacje)

Walcownia Budynek zbudowany w zach. części terenu zakładu na wysokości bramy wjazdowej. Usytuowany w kompleksie głównych obiektów produkcyjnych wraz z zabudową magazynu blach i „starej kubkowni” /po zach. stronie/ oraz kotłownią z częścią warsztatu mechanicznego /po wsch./.

ściany : w konstrukcji murowanej z kamienia łamanego /piaskowiec oraz wapień/ i cegły ceramicznej na zaprawie wapiennej z tynkami wewnętrznymi zatartymi na gładko oraz zewnętrznymi - częściowo w pn partii dobudówki zach. Grubość murów odpowiednio 63 cm /górna/ i 96 cm + 4 cm /dolna/. W strefie frontowej /pn/ na elewacjach współcześnie założone przysłony z blachy trapezowej,

stropy : w konstrukcji drewnianej, płaskie w wydzielaniu dodatkowych poziomów w częściach narożnych wież,

dach : w konstrukcji drewnianej z deskowaniem pełnym pokryciem papą - w części głównej na więzaniach o kształcie trójkątnym z pionowymi stężeniami oraz ściągami stalowymi z prętów. W podparciu więzaniów dodatkowe żeliwne wsporniki. Rozstaw więzaniów na całości ok. 4,20 m. W obrębie naw bocznych konstrukcja dachu belkowa /we wsch. także stropodach żelbetowy wylewany wsparty na stalowych dwuteowych dźwigarach - wykonany wtórnie w pn. i środkowej części/

posadzki : w hali walcowni wyłożone płytkami z masy bazaltowej. W hali maszyn ceramiczne z kwadratowych glazurowanych płytek białych i brązowych ułożonych w szachownicę /zachowane fragmentarycznie/ oraz wylewka cementowa. W partii nawy zach. cementowe, wylewka,

schody : w konstrukcji drewnianej, dwuzabiegowe z ozdobnym oporęczowaniem - w komunikacji z poziomem galerii nad wejściem głównym,

otwory drzwiowe : prostokątne ze stolarką jednoskrzydłową, pełną, płycinową /biuro mistrzów i niektóre pomieszczenia hali maszyn/ oraz ślusarką jednoskrzydłową o charakterze współczesnym,

otwory bramne : prostokątne ze ślusarką o charakterze współczesnym dwuskrzydłową pełną na zawiasach /także przesuwną/,

otwory okienne : w większości zamknięte łukiem pełnym ze ślusarką wielodzielną, wielopoziomową w górnej części koncentryczną z pojedynczym przeszkleniem. W poziomie wyższej kondygnacji elewacji wsch. i zach. otwory okienne partii skrajnych w parach, w strefach środkowych przemurowane pojedyncze, prostokątne.

rzut : na planie zbliżonym do prostokąta /144 m x 20 m/ z ukierunkowaniem w osi wydłużenia południkowego,

bryła : w transpozycji układu bazylikowego o wysokości odpowiednio 10,30 m /w partii głównej/ i 4,70 m /w częściach naw bocznych/ z dwoma niskimi czworobocznymi wieżami flankującymi strefę frontową /pn./. W pd. części budynku przesunięty na zach. komin /wys. 25 m/. Od zach. w poszerzeniu planu na całej długości dobudówka z zadaszeniem w płaszczyźnie połaci dachowej części nawy zach.,

elewacja pn. : frontowa, o układzie zbliżonym do symetrii złożona z cofniętej dwukondygnacyjnej partii centralnej z trójkątnym zamknięciem, bocznych wysuniętych części wież /pierwotnie trójkondygnacyjnych/ oraz fragmentów skrajnych należących do niskich dobudówek zamkniętych trójkątnie w poziomie parteru. W strefie zasadniczej otwory okienne wyższej kondygnacji prostokątne /przemurowane/ - pojedyncze osi skrajnych oraz środkowe w triadzie. Poniżej centralny otwór bramy - także prostokątny po przebudowie z partią wysuniętego współczesnego zadaszenia. W częściach wież i dobudówek otwory odpowiednio w dwóch i trzech osiach.

c.d na wkładce

<p>14. Kubatura</p> <p>40 301 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>6087 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>walcownia cynku</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>walcownia cynku</p>
<p>15. Prace budowlane i konserwatorskie</p> <p>Po II wojnie światowej techniczne wiązały się głównie Ich wynikiem było</p> <ul style="list-style-type: none"> - zelektryfikowanie napędów wykorzystywania silników parowych - zlikwidowanie wspólnego napędu nożyc - zlikwidowanie części stołów karuzelowych - zainstalowanie pieców indukcyjnych 	<p>ich przebieg i dokumentacja</p> <p>przeprowadzone zmiany i usprawnienia z modernizacją wyposażenia.</p> <p>walcarek przy zaniechaniu</p>	<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Budynek znajduje się w średnim stanie technicznym. Zawiera</p> <ul style="list-style-type: none"> - miejscowe zawilgocenia oraz partie murów z wypłukaną i zwietrzałą zaprawą w spoinach - zarysowania i spękania w nadprożach przy niektórych otworach - miejscowe osłabienia drewnianej konstrukcji dachowej / węzły podporowe - wynikię z butwienia i rozsychania się drewna/ - osłabienia drewnianej konstrukcji galerii nad wejściem głównym 	
<p>W latach 70 - tych na fasadzie</p>	<p>walcowni zamontowano blachy</p>	<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Przeprowadzenie kompleksowego remontu obejmującego</p> <ul style="list-style-type: none"> - naprawy pęknięć, naprawy tynkarskie ze spoinowaniem, naprawy drewnianych elementów więźby dachowej z konserwacją pokrycia, naprawy drewnianych elementów konstrukcji galerii wewnętrznej, usunięcie wprowadzonych zmian wynikających z przebudowy otworów okiennych i drzwiowych, wymiany ślusarki i stolarki, 	

21. *Akta archiwalne (rodzaj akt, numery i miejsce przechowywania)*

Dokumentacja archiwalna oraz rysunki w dziale konstrukcyjnym Zakładów Metalurgicznych „Silesia” w Katowicach,

23. *Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)*

Rysunki archiwalne w dziale konstrukcyjnym Zakładów Metalurgicznych „Silesia” w Katowicach,

- Schlesische Aktiengesellschaft für Bergbau und Zinkhüttenbetrieb und Zinkhüttenbetrieb zu Lipine 1853 - 1913 . Kattowitz
- August Czarnynoga . Zjednoczenie Przemysłu Metali Nieżelaznych Huty Cynkowe „Silesia” w Lipinach . 1959 r. Maszynopis w bibliotece Zakładów Metalurgicznych „Silesia” w Katowicach .

24. *Uwagi różne*

25. *Opracował*

tekst	mgr inż. A. Szewczyk,	październik 1997 r
plany, rysunki	mgr inż. A. Szewczyk	październik 1997 r
zdjęcia, fotografie	mgr inż. A. Szewczyk	październik 1997 r
miejsca przechowywania negatywów Archiwum Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach		

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisu prawa autorskiego.

26. *Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)*

27. *Załączniki*

Wkładka 6 szt.

1. <i>Miejscowość</i> ŚWIĘTOCHŁOWICE LIPINY	2. <i>Obiekt</i> Zakłady Cynkowe „Silesia” - WALCOWNIA CYNKU OBECNIE WALCOWNIA I	3. <i>Zawartość wkładki</i> Ciąg dalszy punktu punktu 12 - historia obiektu , ilustracje
---	--	--

c.d historii :

Urządzenia zainstalowane zostały przy stanowiskach hali maszyn numerowanych kolejno od 2 do 9. Prawdopodobnie do nowych warunków przystosowane zostały także starsze maszyny /nr 5,6,7,8,9/ - zbudowane w Märkische Maschinenbau Anstalt /Kamp Wetter Ruhr/ ?. Projekt podłączenia do ruchu maszyn nr 10 i 11 zatwierdzony został 05.08.1898 r. Najpóźniej bo w 1901 r. zabudowana została maszyna parowa przy stanowisku nr 1. Prowadzone modernizacje we wcześniejszym okresie obejmowały magazyn blachy /powiększenie w 1882r/. W następnej kolejności przeprowadzone zostały w bednarni /budowa magazynu beczek w 1889r/ ,piecowni /budowa komina w 1896 r/ oraz kotłowni - gdzie czas realizacji był dłuższy. Po zamknięciu zasadniczego etapu prac modernizacyjnych walcownia dystansowała inne zakłady możliwościami produkcyjnymi. Posiadała 11 maszyn parowych o mocy 150 i 300 kM, 18 walcarek, równoległy do linii walcowniczej ciąg nożyc do obcinania blach, stoły karuzelowe oraz piece topielne i grzewcze. W 1912 r. w walcowni w Lipinach wyprodukowano 16 064 t blachy cynkowej przy łącznej wielkości 34 249 t - w skali wszystkich pięciu zakładów spółki. Wytworzoną blachę odstawiano transportem szynowym do magazynu położonego w sąsiedztwie głównej hali od pn - zach. Wynikiem inwestycji lat pierwszej wojny światowej było dalsze powiększenie partii przylegającej do nawy zach. z przedłużeniem do narożnej wieży. W dostawionej części mieścił się m.in warsztat dla napraw i dozorowania urządzeń elektrycznych. Instalowanie tych urządzeń było możliwe dzięki uruchomieniu w 1912 r. centrali elektrycznej. Centrala powstała w sąsiedztwie głównej hali produkcyjnej od pd - wsch. Po zakończeniu I wojny światowej stosunki polityczno - gospodarcze wpływały hamująco na dalszy wzrost produkcji. Ilość wytwarzanej w tym czasie blachy cynkowej odpowiadała poziomowi produkcji sprzed 60 lat /w 1918 r - 4826 t., 1925 r - 6671 t., 1929 r - 6 173 t./. Począwszy od 1934 r. część blachy przeznaczona została dla nowo uruchomionej produkcji kubków bateryjnych. Do inwestycji lat dwudziestych /1923r/ należało powiększenie zaplecza biurowego walcowni o kolejną niewielką dobudówkę. Dostawiona została w strefie frontowej do parterowej części narożnej /z 1884 r/ - od zach. Innych prac budowlanych już nie przeprowadzano. W latach drugiej wojny światowej na stanie wyposażenia walcowni pozostawało 15 walcarek /5 pojedynczych i 5 podwójnych/, 10 maszyn parowych /począwszy od 1940 r/, 1 piec grzewczy, 7 pieców rafinacyjnych, 7 nożyc gilotynowych. W okresie lat 50 - tych w części narożnej przylegającej do wieży pn - zach. funkcjonowała stołówka z gotownią kawy oraz magazyn i próbkownia. W wydłużonej partii dobudówki zach. znajdowały się z kolei pomieszczenia produkcyjne z magazynem cynku /od pd/, piecem rafinacyjnym, szlifierką. W latach 1955 - 59 projektowane zmiany technologiczne związane z intensyfikacją produkcji blach dla poligrafii wymuszały potrzebę przystosowania urządzeń do nowych wymogów technologicznych. Modernizacje obejmowały walcarki które przystosowano do walcowania pojedynczego, nożyce gilotynowe przy których zlikwidowany został wspólny napęd oraz obrotowe stoły odlewnicze. Dla celów oddziału wykańczalni zaadaptowana została wydłużona część zach.dobudówki. W 1966 w walcowni pracowało 7 walcarek a od 1974 r wyłączono z eksploatacji maszynę parową nr 11. W jej miejsce w 1976 r zainstalowano napęd z silnikiem elektrycznym. W analogicznym okresie uruchomiono nowy piec opalany gazem /nr 6/. Drugi /nr 7/ powstał w 1979 r. W 1985 r zatrzymano i zdemontowano parową maszynę napędową walcarki nr 3 /także przy wprowadzeniu napędu elektrycznego/. W wyniku zmian organizacyjnych z walcowni wydzielone zostało zaplecze produkcyjne kubków bateryjnych. Od 1974 r ich wytwarzaniem zajmował się odrębny wydział. Przedsięwzięciom w zakresie zmian technologicznych towarzyszyły doraźne zabezpieczenia i naprawy w obrębie hali głównej. Rezultatem przeprowadzonych prac było m.in obłożenie blachą trapezową dwuwieżowej fasady walcowni. O kolejnych modernizacjach decydowały przyjęte założenia programowe. Specjalizację produkcji utrzymywano w asortymencie blach dla budownictwa, blach chemigraficznych, stopów odlewniczych cynku, drutu cynkowego, cynku rektyfikowanego i anod cynkowych. Do zmian ostatniego okresu należało zatrzymanie i zlikwidowanie pieca topielnego nr 4 /1990 r/, uruchomienie nowego pieca nr 1 - na paliwo gazowe /1991 r/ oraz wycofanie z eksploatacji parowych maszyn napędowych walcarek. W 1992 r. w hali maszyn w trakcie dniówki roboczej wraz z walcarkami o zelektryfikowanych napędach pracować mogła tylko jedna parowa maszyna. Decydował zły stan techniczny kotłowni. Z chwilą zatrzymania kotłowni w 1996 r nastąpiło ostateczne unieruchomienie maszyn parowych. Po ich zatrzymaniu zdolność produkcyjną zachowały dwie walcarki posiadające zelektryfikowane napędy.

Kartę założył mgr inż. Adam Szewczyk

Fasada walcowni wg projektu rozbudowy z 1923r. Skala 1:100

1. <i>Miejscowość</i> ŚWIĘTOCHŁOWICE LIPINY	2. <i>Obiekt</i> Zakłady Cynkowe „Silesia” - WALCOWNIA CYNKU OBECNIE WALCOWNIA I	3. <i>Zawartość wkładki</i> Ciąg dalszy punktu punktu 13 - opis obiektu , ilustracje
---	--	--

c.d. opisu :

elewacja wsch. : wydłużona wieloosiowa złożona z wysuniętej jednokondygnacyjnej partii nawy bocznej oraz cofniętego fragmentu należącego do części zasadniczej zamkniętego na poziomie drugiej kondygnacji. W elewacji pierwotny układ otworów okiennych regularny, w stałym rytmie osi. W wyższej kondygnacji otwory okienne w parach - w strefie środkowej po przebudowie pojedyncze, prostokątne. W poziomie przyziemia otwory okienne i drzwiowe w większości przebudowane z zamurowaniem pola górnej części,

elewacja pd. : w strefie zasadniczej trójosiowa, symetryczna, dwukondygnacyjna zwieńczona trójkątnie. W osiach otwory okienne zamknięte łukiem pełnym - z dużym środkowym na poziomie pierwszej kondygnacji oraz triadą mniejszych powyżej / w której boczne nieznacznie niższe /. W częściach skrajnych ponad otworami przyziemia małe okna o kształcie okręgu. W osi zach. prostokątny otwór bramny wykonany wtórnie z zamurowaniem górnej części pola pierwotnego okna - z łukiem pełnym w zamknięciu,

elewacja zach. : wydłużona wieloosiowa, zasadniczo potwarza układ rozwiązań elewacji przeciwległej. W partii dobudówki otwory okienne zamknięte łukiem pełnym oraz prostokątne - w obrębie części pn,

wnętrze : trójnawowe z partią zach. dobudówki. W części nawy głównej o powiększonej szerokości zasadnicza powierzchnia produkcyjna - hala walcowni i piecowni. W części nawy wsch. hala maszyn. W obrębie nawy zach. korytarz z trasą torową dla transportu węgla pod piece oraz powierzchnie magazynowe i produkcyjne,

wyposażenie :

maszyny parowe tłokowe, jednocyldrowe, leżące, działania dwustronnego, pracujące na wydmuch produkcji WILLHELMS HÜTTE ACT. GES EULAU WILHELMSHÜTTE BEZ. LIEGNITZ odpowiednio Nr 1 z 1901 r / nr fabr. 1975 / , Nr 10 z 1898 r / nr fabr. 1923 / i Nr 11 /wrak/ oraz Märkische Maschinenbau Anstalt VORMASLS KAMP & CIE WETTER A/D RUHR ? Nr 5, 6, 9. Urządzenia unieruchomione z odcięciem pary.

koła zamachowe maszyn parowych nr 1, 5, 6, 9, 10 oraz przy stanowiskach zlikwidowanych maszyn nr 4, 7, 8, 11 - żeliwne, ośmioramienne o średnicach $\varnothing 7600$ mm. Zainstalowane od strony głównej hali produkcyjnej

walcarki jednoklatkowe do walcowania wlewków z klatkami typu „duo” z 1898 r, ze stojakami o budowie zamkniętej, z walcami o długości beczek 1260 mm, średnicy $\varnothing 575$ mm. Walcarki zainstalowane przy maszynach parowych Nr 9 i 10 oraz przy stanowisku dawnej maszyny parowej Nr 11,

walcarki dwustanowiskowe do walcowania blach cynkowych z klatkami typu „duo” z 1898 r i 1901 r o budowie zamkniętej, z walcami o długości beczek 1350 mm / także 1600 mm i 1800 mm przy walcarkach nr 5 i 6 / o średnicy $\varnothing 575$ / także 620 /. Walcarki zainstalowane przy maszynach parowych Nr 1, 5 i 6 oraz przy stanowisku dawnej maszyny parowej Nr 3,

piece płomienne do rafinacji cynku z ok. 1920 r, o numerach odpowiednio 2, 3 i 5 o pracy ciągłej, bez odzysku ciepła, z dwoma paleniskami na węgiel, dwuwannowe o objętościach wanny ok. 6, 0 m³ / około 40 - 45 t cynku /,

stoły obrotowe /karuzelowe/ z 1910 r odpowiednio przy piecach nr 1 i 5 o średnicy $\varnothing 3600$ mm,

nożyce gilotynowe dla fazy wstępnej oraz wykańczającej z 1910 r, o numerach odpowiednio 5 i 6 oraz 1, 2, 3

zaginarka ręczna do blach z 1920 r produkcji A.Gross, Paris / na wyposażeniu walcowni - umieszczona na zewnątrz /

waga dwuramienna z końca XIX w, nr 1046

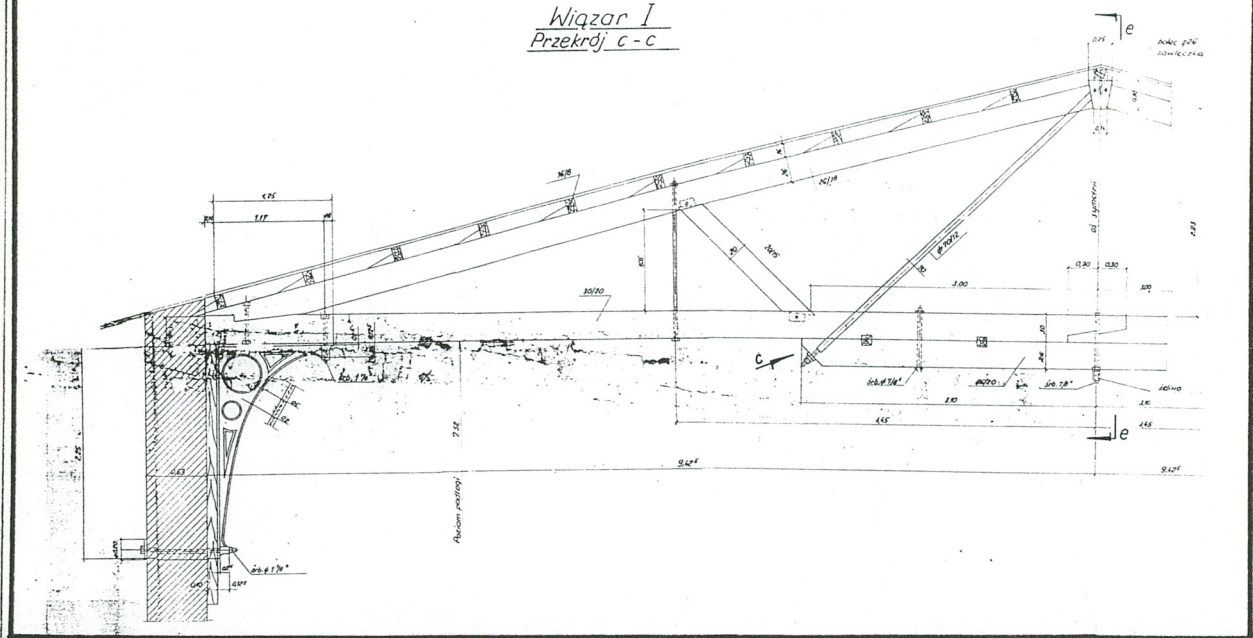
instalacje : wod - kan., c.o., elektryczna.

Kartę złożył mgr inż. Adam Szewczyk

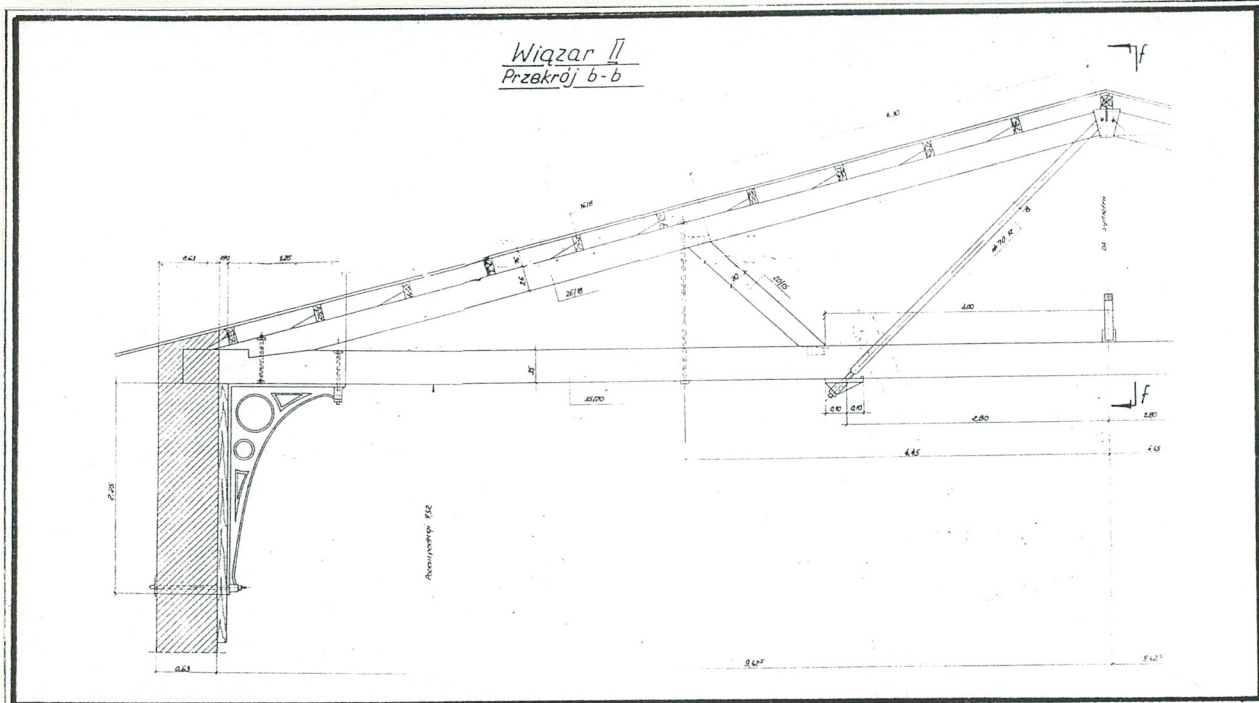

Inwentaryzacja więzarów dachowych. Skala 1:100

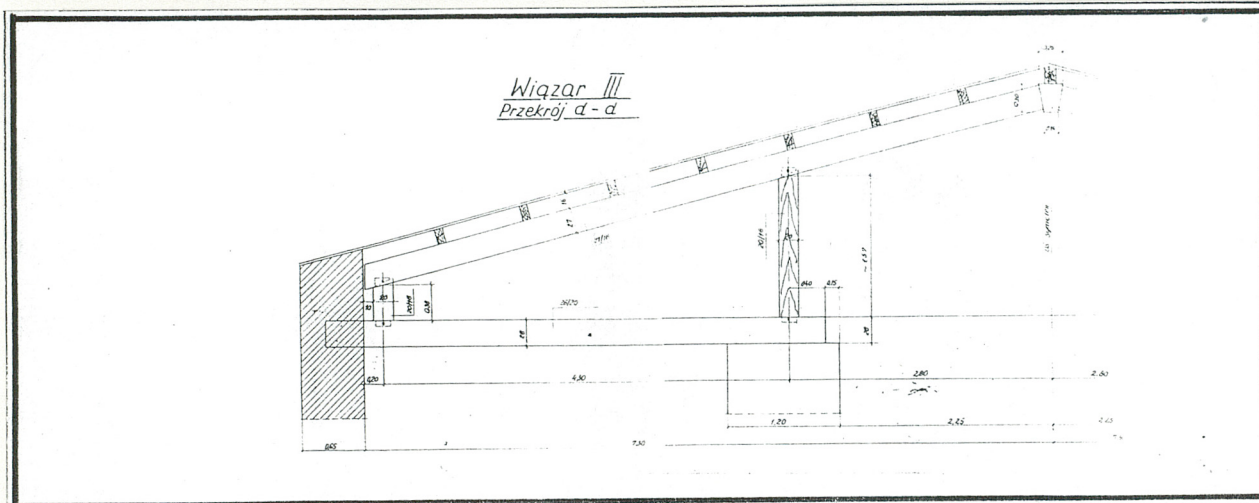
Więzar I
Przekrój c-c

Więzar II
Przekrój b-b

Więzar III
Przekrój d-d

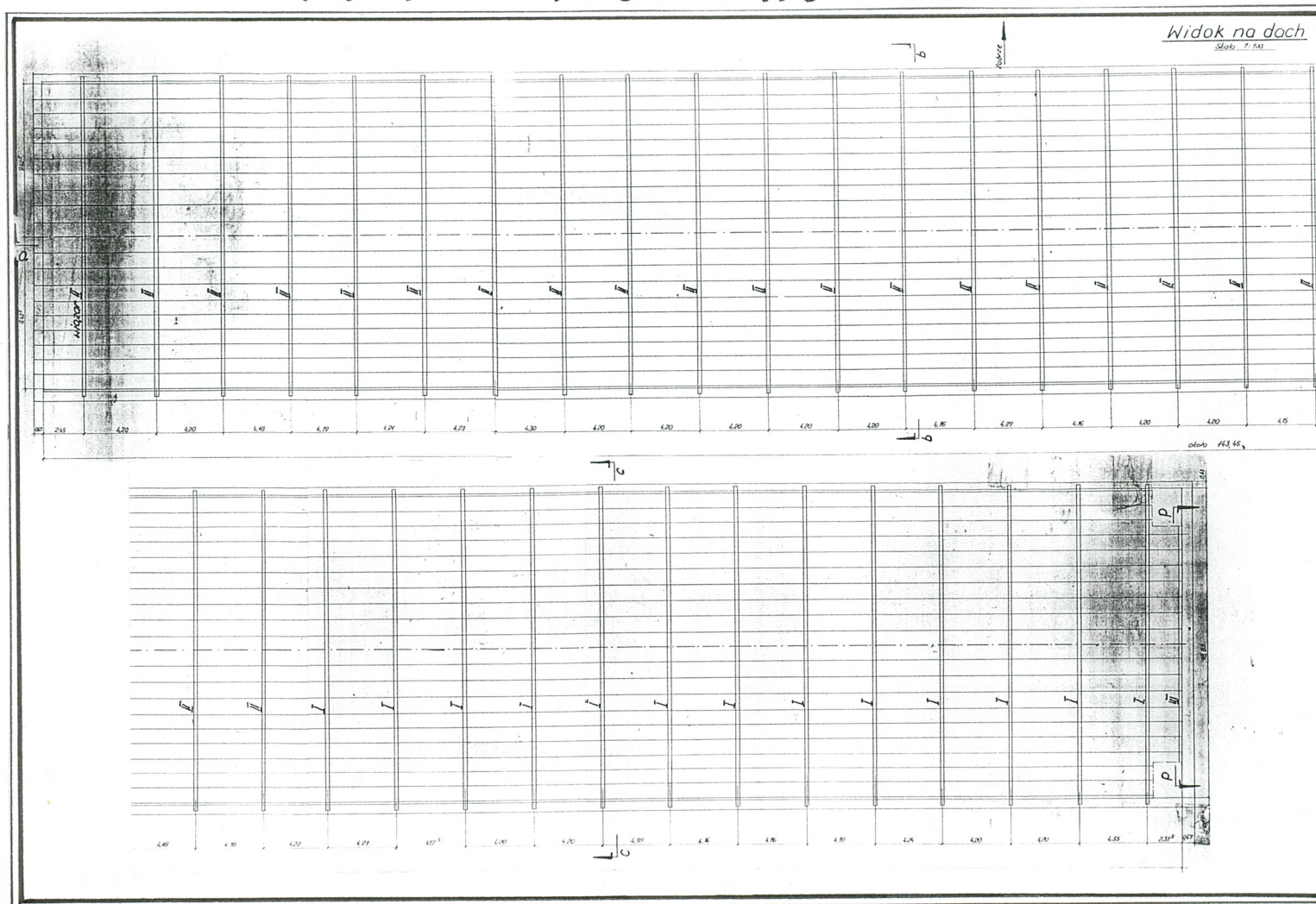
2. Obiekt

Zakłady Cynkowe „Silesia” - WALCOWNIA CYNKU OBECNIE WALCOWNIA I

3. Zawartość wkładki

ilustracje

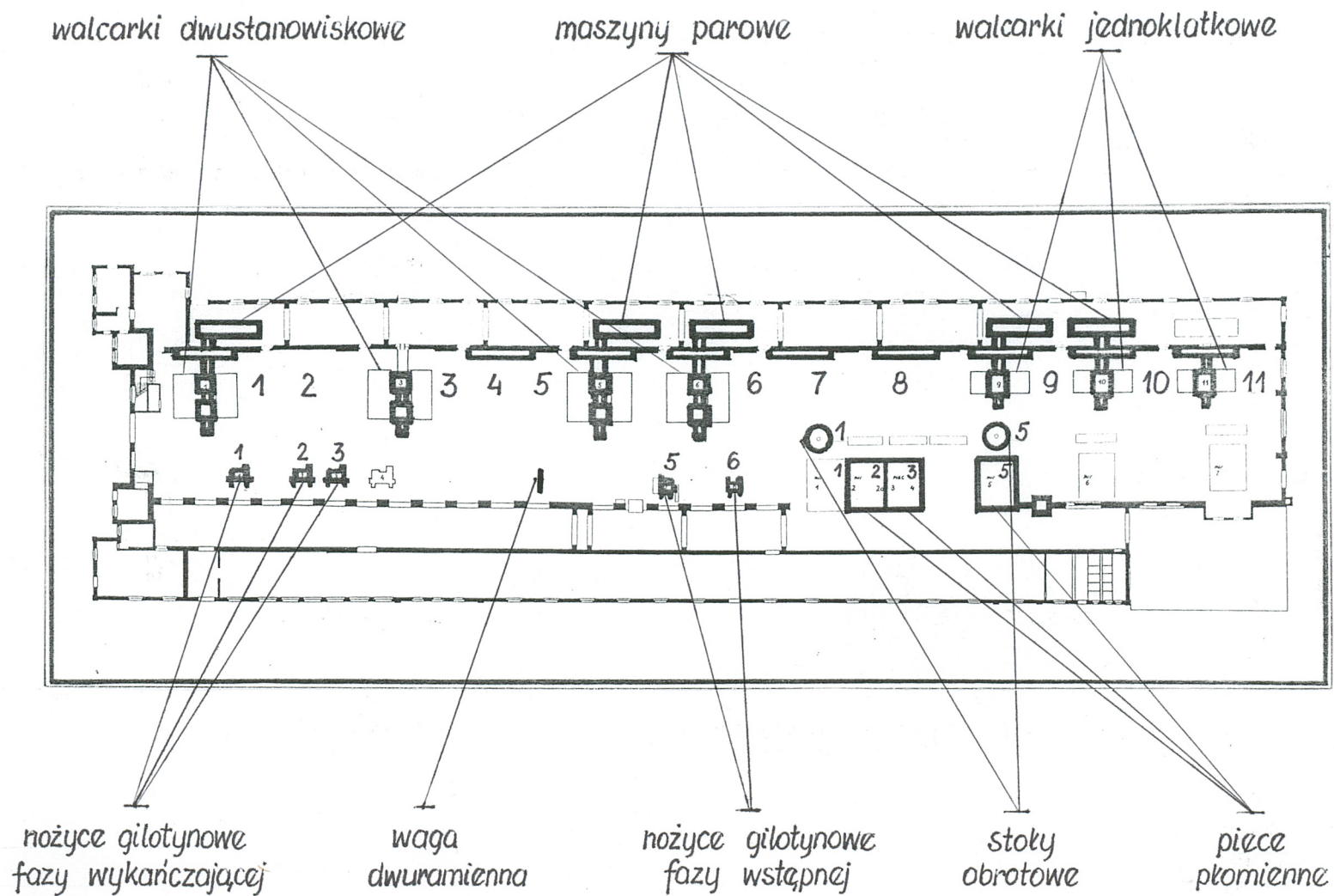
Inwentaryzacja więźarów dachowych wg. stanu istniejącego / 1997 r./ Skala 1:400

Kartę założył mgr inż. Adam Szewczyk

Hala walcowni . Rozmieszczenie urządzeń . Stan istniejący . Skala 1: 800 .

1. Miejscowość

Świętochłowice Lipiny

2. Obiekt

Zakłady Cynkowe „Silesia” - **WALCOWNIA CYNKU OBECNIE
WALCOWNIA I**

3. Zawartość wkładki

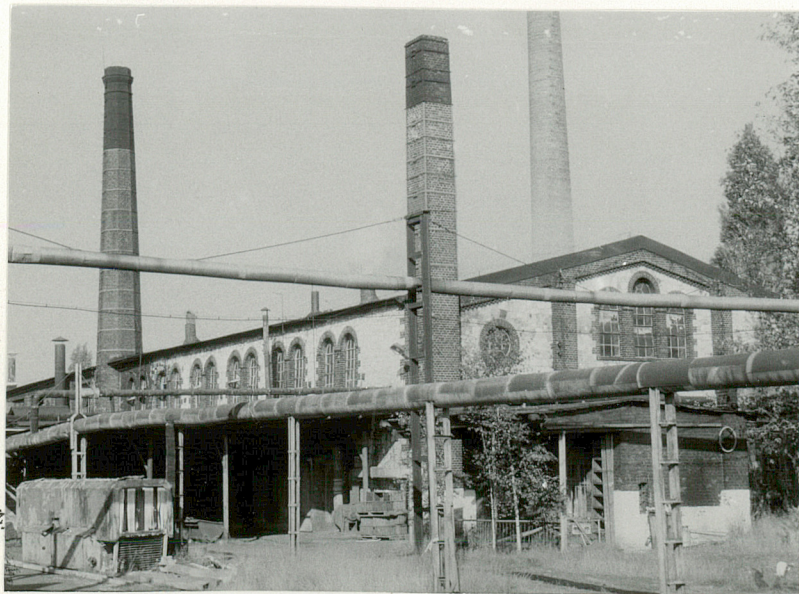
ilustracje, fotografie

Widok frontowy /od strony pn-wsch./
Widok partii pd. od pd-zach.

Dekoracja tympanonu dobudówki pn-wsch.
Widok partii pd. od pd-wsch.

Kartę załóż

Fragment elewacji wsch. na
wysokości komina piecowni

Fragment zachowanej partii galerii nad
wejściem głównym w pn. części budynku

1. <i>Miejscowość</i> Świętochłowice Lipiny	2. <i>Obiekt</i> Zakłady Cynkowe „Silesia” - WALCOWNIA CYNKU OBECNIE WALCOWNIA I	3. <i>Zawartość wkładki</i> ilustracje , fotografie
--	--	--

c.d. opisu :

Nożyce gilotynowe fazy wstępnej

Nr 5 / nr inwentarzowy 41/ 424 / 860 , dawny 2-3-5./ , rok budowy 1910 , ciężar 2500 kg , zajmowana pow. 4000x3000 mm , grubość cięcia 5mm , szerokość cięcia 2800 mm , ilość skoków 27 min . Wykorzystywana do cięcia pasów na kubki bateryjne . Początkowo napęd z transmisji .

Nr 6 / nr inwentarzowy 41/ 424 / 861 , dawny 2-3-6 / , rok budowy 1910 , ciężar 2100 kg , zajmowana pow. 3000x2500 mm , grubość cięcia 8mm , szerokość cięcia 2200 mm , ilość skoków 20 min . Wykorzystywana do wstępnego kalibrowania blach . Początkowo napęd z transmisji . Po modernizacji silnik el. 2,2 kW, U 860/500 V , obr 1445

Pierwotnie posiadały przekładnię pasową zainstalowaną w 1912 r o średnicy wałka Ø 80 mm, długości 13 000 mm o czterech wspornikach z punktami podparcia oraz trzech sprzęgłach ,

Nożyce gilotynowe fazy wykańczającej

Nr 1 / nr inwentarzowy 41/ 424 / 858 , dawny 2-3-2 / , rok budowy 1910 , ciężar 2500 kg , zajmowana pow. 3500x4500 mm , grubość cięcia 5mm , szerokość cięcia 2800 mm , ilość skoków 24 min . Wykorzystywana do cięcia blach na wymiar końcowy . Początkowo napęd z transmisji . Po modernizacji silnik el. 3kW .

Nr 2 / nr inwentarzowy 41/ 424 / 859 , dawny 2-3-3 / , rok budowy 1910 , ciężar 2500 kg , zajmowana pow. 3500x4500 mm , grubość cięcia 5mm , szerokość cięcia 2800 mm , ilość skoków 23 min . Wykorzystywana do cięcia blach na wymiar końcowy . Początkowo napęd z transmisji . Po modernizacji silnik el. 3kW .

Nr 3 rok budowy 1910 , ciężar 2500 kg , zajmowana pow. 3500x4500 mm , grubość cięcia 5mm , szerokość cięcia 2700 mm , ilość skoków 20 min . Wykorzystywana do cięcia blach na wymiar końcowy . Początkowo napęd z transmisji . Po modernizacji silnik el. 3kW .

Pierwotnie posiadały przekładnię pasową zainstalowaną w 1912 r o średnicy wałka Ø 80 mm, długości 27 000 mm o siedmiu wspornikach z punktami podparcia oraz pięciu sprzęgłach a także

przekładnię pasową zainstalowaną w 1912 r /do napędu nożyc II i III/ o średnicy wałka Ø 80 mm , długości 5000 mm o dwóch wspornikach z punktami podparcia oraz z pojedynczym sprzęgłem .

Zaginarka ręczna do blach / na wyposażeniu walcowni - aktualnie umieszczona na zewnątrz /

Nr inw. 41/ 421 / 849 , dawny 2 - 8 - 6 , produkcja A.Gross Paris 1920 r , pow. stołu 2040 x 620 mm , skok 150 mm

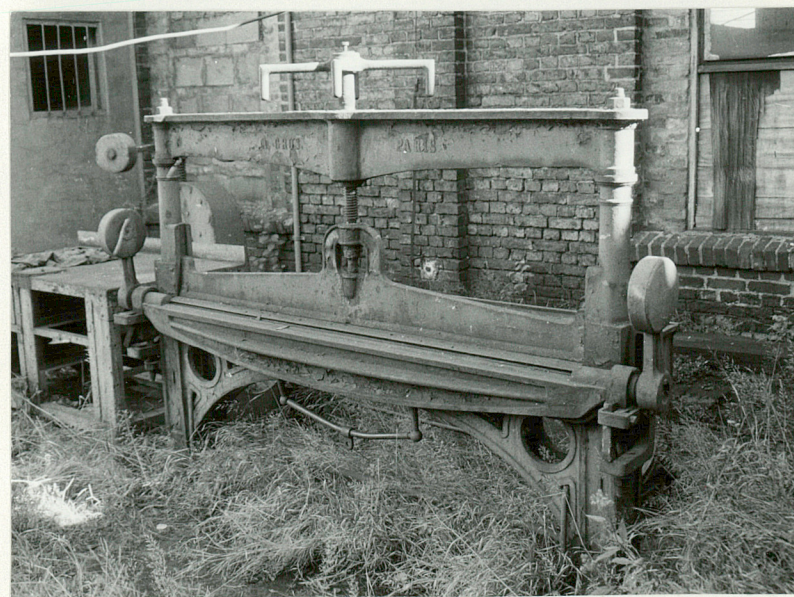
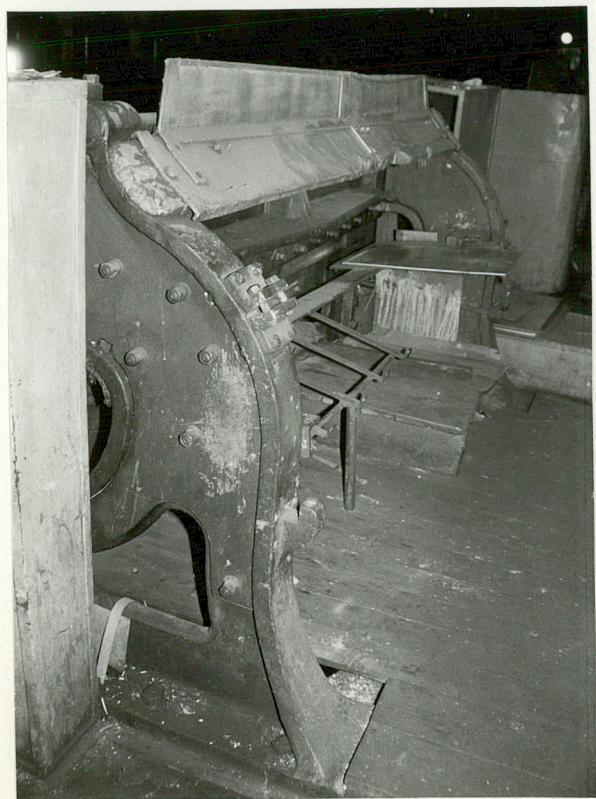

Nożyca gilotynowa nr 2

Zaginarka ręczna do blachy

1. Miejscowość

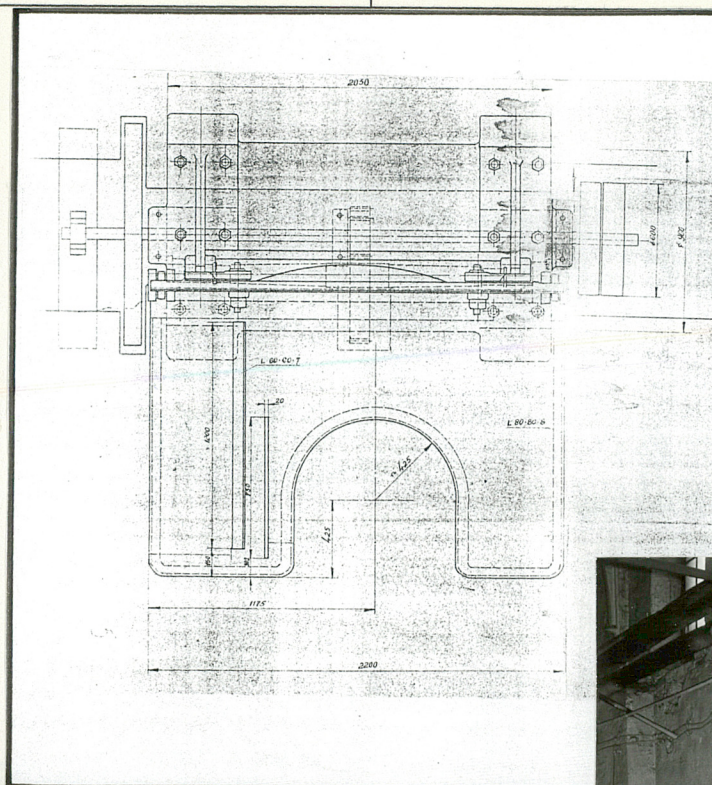
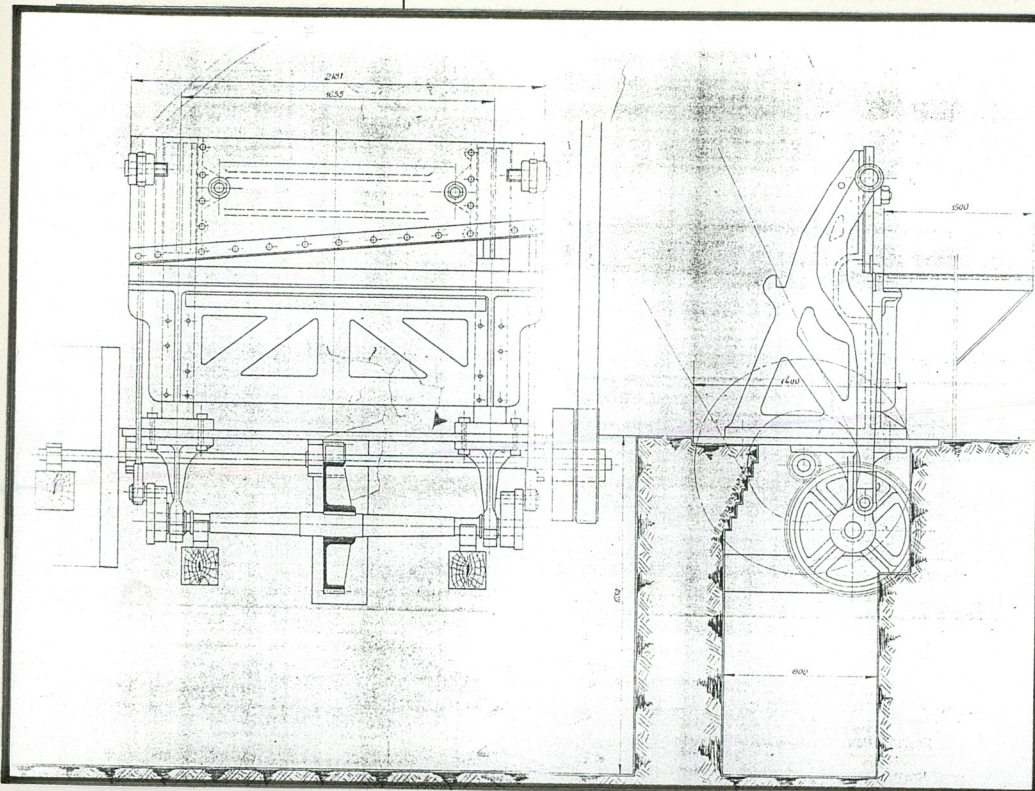
Świętochłowice Lipiny

2. *Obiekt*

Zakłady Cynkowe „Silesia” - WALCOWNIA CYNKU OBECNIE WALCOWNIA I

3. Zawartość wkładki

ilustracje , fotografie

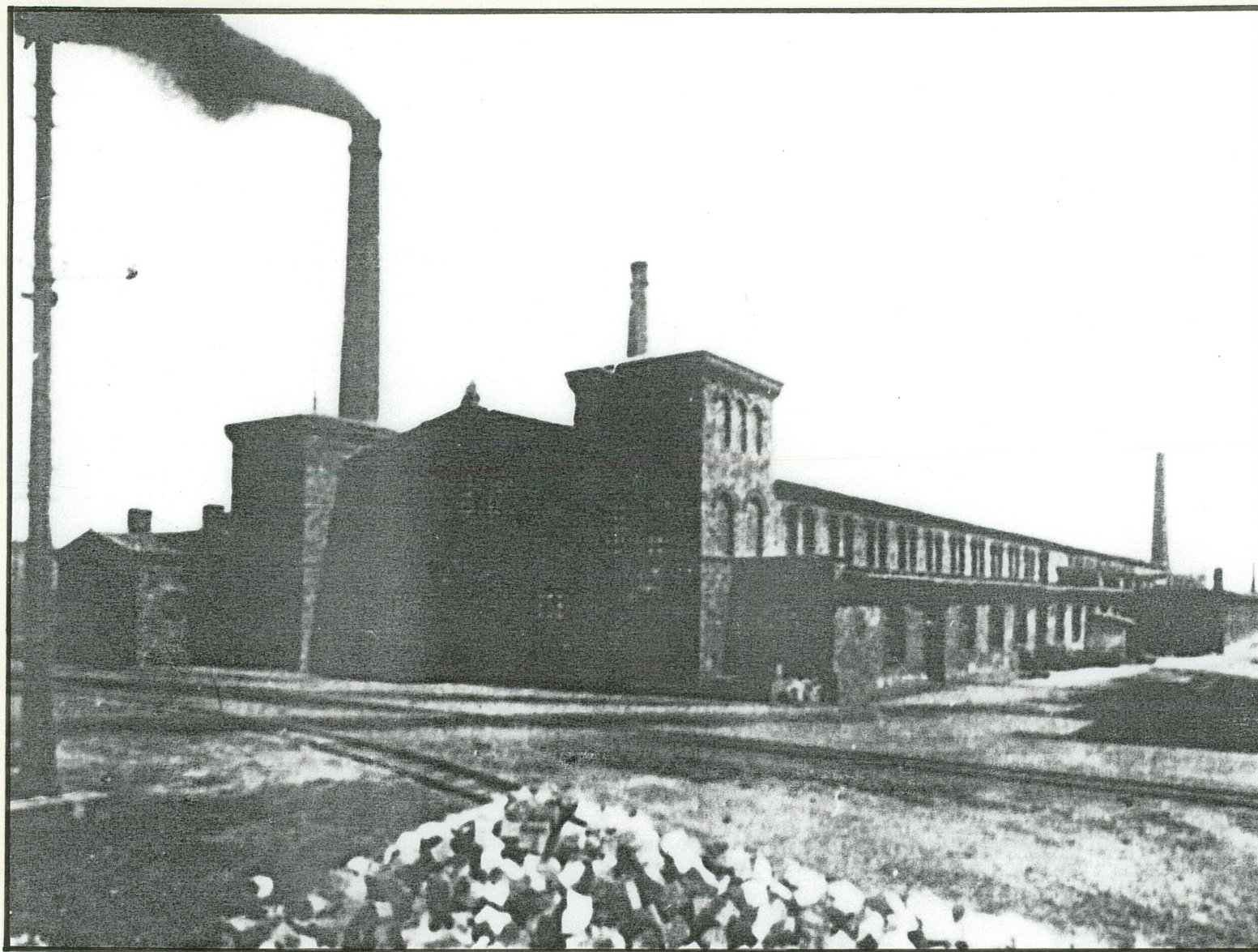

Nożyce gilotynowe dla
fazy wstępnej. Przykład
urządzenia wg dok. z
1954 r. Skala 1:40.

Waga dwuramienna ze stołem zawierająca znaki legalizacyjne poczynawszy od lat 80 - tych XIX w. Służyła do ważenia blach po odwalcowaniu wstępnym.

Widok walcowni w okresie ostatnich lat XIX w. Fotografia w : A.Czarnynoga .....